

Francoski izletniški parnik »St. Philibert«, katerega je vihar prevrnil v nedeljo dne 14. junija in je utonilo nad 500 oseb.

kot kurja jajca debela toča. Zbila je v tla in uničila vse pridelke. Zoreči ječmen in pšenica sta tako zbita, da se niti ne vidi, kaj je raslo. Sadonosniki so poškodovani za par let. Grozna nesreča je uničila v Šmartnem cvetoče vrtnarstvo. Uradna komisija celjskega sreskega načelstva je ocenila škodo v teh dveh občinah na 7 milijonov Din. Oblastva bodo priskočila na pomoč, koder je uničena žetev, z dobavo ajde, da bodo pridelali ubogi ljudje vsaj nekaj kruha.

Poročila iz prizadetih krajev celotne Slovenije so obupna. Nepregledna je škoda, katero je napravil siloviti vihar po gozdovih, kjer je po nekaterih legah drevje polamano in iz tal izruvano.

Ista šiba božja kakor Slovenijo, je zadela omenjeno popoldne Hrvaško Zagorje in Vojvodino. Vihar, toča in voda so uničili po spodnjih krajih vse poljske pridelke, porušili mnogo hiš in cenijo škodo na 30 do 40 milijonov dinarjev.

*

Nova maša frančiškana. V mariborski baziliki bode daroval dne 12. julija t. l. prvo sv. daritev novomašnik-frančiškan č. g. Farič p. Kasijan.

70 letnico je obhajal zadnje dni velezasluzni g. dekan, župnik v Skalajah in monsignor Ivan Rotner. Jubilantu, ki pastiruje že 43 let, naše iskrene čestitke!

Sprejem v kn.-šk. dijaško semenišče v Mariboru. V dijaško semenišče v Mariboru se sprejemajo telesno zdravi, нравno nepokvarjeni, dobro vzgojeni dečki, zakonski sinovi vzglednih katoliških starišev, ki so doma v lavant. škotiji ter so dovršili vsaj z dobrim uspehom ljudsko šolo ali kak gimnazijski razred ter imajo namen, po dovršenih gimnazijskih študijah vstopiti v mariborsko bogoslovje. Prošnje za sprejem se morajo najpozneje do dne 31. julija poslati po domačem župnem uradu kn.-šk. ordinarijatu v Mariboru. Priložiti je treba: krstni list, zadnje šolsko spričevalo, premoženjski izkaz in zdravniško spričevalo. Razen tega se morajo vsi prošnjiki zadnji teden

meseca julija (od 25. do 31.), ako tega niso že prej storili, osebno predstaviti podpisnemu ravnateljstvu. — Ravnateljstvo kn.-šk. dijaškega semenišča v Mariboru, Koroščeva 12.

Po ljudskem štetju v noči od 31. marca na 1. aprila je imela Jugoslavija 13,929.988 prebivalcev. Od tega 6,894.091 moških in 7,035.897 žensk. Leta 1921 je štela Jugoslavija 11,984.911 prebivalcev. Porast v zadnjih 10 letih znaša 1,945.077 kar znači 16.23 odstotkov. Na 1 kvadr. kilometer pride povprečno 56.02 prebivalca, pred 10 leti pa le 49.02.

Ni posebnega šolskega zakona za dravske banovine, tako piše »Deutsches Volksblatt«, ki izhaja v Novem Sadu. Mi to potrjujemo. Za nas so merodajni splošni šolski zakoni v državi in po teh zakonih se ravnaajo šolske oblasti v Sloveniji. Posebni šolski zakoni pa veljajo za Koroško, namreč takšni zakoni, da koroški Nemci tamošnjim Slovencem ne privoščijo niti ene slovenske šole. Ali je to našim Nemcem znano? In če jim je znano, zakaj pa nič ne pišejo o posebnih šolskih zakonih koroških Nemcev proti Slovencem?—

Služkinja se vrgla pod vlak. Pod dunajski brzovlak se je vrgla pri pesniš-

kem predoru služkinja Marija Kožuh iz Košakov pri Mariboru. Vlak je samomorilko smrtno razmesaril.

Avstrijski avtomobil je nevarno povozil na Ranci pri Mariboru 54 letnega oskrbnika mariborske tvrdeke Pugl.

Neznani lastnik osebnega avtomobila se je zaletel na Radvanjski cesti pri Mariboru v konja posestnika Franca Pristovnika iz Radvanja. Konj je obležal s polomljenimi udi.

Vlom v vagon. V tovorni voz vlaka Ljubljana—Maribor so vdrli še neodkriti vlomilci na progi Pragersko—Maribor. Iz vagona so odnesli več zavojev raznega blaga, ki je bilo naslovljeno na mariborske trgovce.

Iz samomorilnega namena si je prerezala vrat 40 letna žena železniškega delavca Ivana Skaze iz Laznice pri Limbušu. Težko poškodovano so pripeljali v mariborsko bolnico.

Ustrelil se je v Mariboru brezposelní delavec Konstantin Blasutto, star 21 let, rojen v Liscih pri Celju, pristojen v Videm v Italiji, samskega stanu in stanujoč pri svojem očetu v Celju. Vzrok samomora: nesrečna ljubezen in brezposelnost.

Nekaj mornarjev angleške podmornice »Poseidon«, ki se je potopila na Kitajskem. Na sliki vidimo par mornariških družin kratko pred odhodom podmornice iz Angleške na Kitajsko.

Niti v kaznilnici ne da miru. 28 letni Anton Arh iz Vrbanje sedi v mariborski kaznilnici, ker je bil obsojen na pet let robije radi poskušene umora, ropa in drugih zločinov. Dne 21. marca t. l. pa je v kaznilniški delavnici težko poškodoval z železno palico delovodjo mizarke delavnice Kaniča. Mariborski senat je obsodil Arha na dve leti ječe in bo sedaj odsedel v celem 7 let.

Plaz zemlje je zasul dne 19. junija pri kopanju temeljev v Mariboru 26letnega delavca Andreja Koročaj. Težko poškodovanega so prepeljali v bolnico.

Preiskava proti petkratnemu morilcu na Jelovcu pri Kamnici Mohorku je zaključena. Državno pravdnštvo bo sedaj sestavilo obtožnico.

Oproščen, ker je v samoobrambi zaklal sina. Dne 6. aprila t. l. se je doigrala pri Jurgečovih v Zg. Pristavi pri Ptujju druž. žaloigra, ki se je zaključila s smrtjo nasilnega sina. Omenjenega dne je pretepel sin Ivan lastno mater, da se je onesvestila. Ko je ležala mati na tleh, je stopil v hišo oče Miha, ki je držal v rokah nož, s katerim je poprej rezal kruh. Oče je stopil k sinu in ga svaril, a ta je udaril celo očeta dvakrat s pestjo po glavi, da se je zgrudil starček. Svak podivjanega sina, Simon Gabrovec, je stopil med sina in starše, a ga je Ivan obdelal s pestjo. Med tem si je oče toliko opomogel, da se je pobral, sin je hotel znova navali na nanj, pa ga je poprej sunil oče dvakrat z nožem v trebuh. Ivan je tri dni za tem umrl. Mariborski mali senat je očeta dne 17. junija oprostil, ker je stari mož izvršil strašno dejanje brez prave zavesti.

Umrli je dolgoletni župan v Orehovi vasi v župniji Slivnica pri Mariboru Franc Pišak, sin umrlega poslanca. Zapušča ženo in tri nepreskrbljene otroke. Blagemu pokojniku svetila večna luč, žalujočim preostalim naše sožalje!

Nepreviden otrok. Žagarjeva hčerka Amalija Smolar iz Janževega vrha se je pri igranju preveč približala drvečemu stroju osebnega vlaka Maribor—Prevalje. Lokomotiva je dekletce zadela ob sence, mu prebila lobanjo in otrok je obležal mrtev.

Strela ubila ženo in mater 4 otrok. Skozi dimnik je priletela strela v hišo mizarja Valentina na Spodnjem Bregu pri Ptujju. Strela je mizarjevo ženo prvotno le težko omamila, a je reva pozneje umrla v ptujski bolnici. Od strele zadeta zapušča moža in 4 nepreskrbljene otroke.

Roparski umor tik na severni meji. Dne 18. t. m. krog poldne je bil izvršen tik ob jugoslovanski meji na avstrijskih tleh nedaleč od gradu Trautenberg pri Lučanah roparski umor. Je tamkaj gostilna, kjer sta krčmarila zakonska Helmbacher iz Lučan. Krog poldne, ko so bili ljudje zaposleni na polju, se je pritepel v omenjeno gostilno roparski morilec, ki je gospodinjo, katera je bila doma, do smrti razmesaril. Na stenah in na pohištvu je videti znake hude borbe med žrtvijo in zločincem. Po izvršenem krvavem poslu je odnesel morilec 500 šilingov in nekaj obleke. Avstrijska žandarmerija in mariborska policija zasledujeta zločinca.

Kaj osvežuje?
„JOGURA“
 kdor jo pije, varuje svoje
 zdravje!

Lučanskega morilca so aretirali drugi dan po zločinu v Welsu. Je to 36 letni pekovski pomočnik Josip Likavec iz Maribora, ki je bil že 11 krat predkaznovan, leta 1919. celo na pet let. Likavec priznava krvavo dejanje.

Šala z nevarnimi posledicami. Čuvaj lesne tvrde Mašička v Kobilju pri Dolnji Lendavi, Jožef Marton, je pazil skrbno, da ni mogel nikdo do drv. Neznanci so Martona iz maščevanja stiščali v vedro in ga spustili po vretenu v 30 m globok vodnjak. Izvekl so ga sicer, a Marton je ves opraskan in po bit ter je skoraj od prestanega strahu zblaznel.

Bik je nevarno poškodoval na paši 60 letnega Vinka Kramerja iz Boračeve pri Radencih.

Ogenj uničil hišo in gospodarsko splotje. Iz neznanega vzroka je izbruhnil požar in upepelil hišo in vsa gospodarska poslopja posestnika Ivana Špindlerja, po domače Markuša na Gornji Ščavnici. Zgoreli so poljski pridelki in le komaj so rešili živino.

Nogo in roko si je zlomil 60 letni posestnik in krčmar Ivan Ludvik iz Sp. Polskave pri padcu s kolarnice. Ponesrečenega so prepeljali v mariborsko bolnico.

Neznanega utopljenca moškega spola srednje rasti in v boljši obleki je naplavila Mura v Ižakovcih pri Dolnji Lendavi. Neznanec je moral biti v vodi kake tri dni.

Mlinarski vajenec utonil v Muri. Dne 16. junija je utonil v Lutvercih pri Gornji Radgoni mlinarski vajenec Alojzij Fras iz Črešnjevcev. Pred odhodom na nabor se je hotel skopati, a je postal žrtev narasle Mure.

Težka poškodba. Jožeta Obrula iz Gabrovelj pri Konjicah so 13. t. m. napadli z motiko ter s koli in ko je ležal že na tleh, mu je eden od napadalcev porinil nož v hrbet. Težko poškodovanega so prepeljali v bolnico v Konjice.

Obešenega so našli 37 letnega posestnika in tovarniškega nameščenca Antona Jezernika iz Lokrovca pri Celju.

Jezernik je že vnaprej napovedoval žalostno dejanje, katerega je tudi izvršil v stanju zmedenosti.

Hudo poškodovanega so pripeljali v bolnico v Celje posestnika Pavla Strasserja iz Vitanja. Peljal je seno, konji so se splašili in Strasser je padel z visoko naloženega voza.

Kamen ga je poškodoval smrtno nevarno. Trboveljsken u rudarju Feliksu Centrih, ki je bil zaposlen na dnevnem kopu na Neži, je padel pri delu z višine 10 m težek kamen na glavo in mu razbil lobanjo, da so izstopili možgani. Centrih zapušča ženo in pet nepreskrbljenih otrok.

Rešena iz valov Save. V sredo dne 17. junija je zagrabil v Zagorju ob Savi vrtinec učiteljico gospo Doro Kancler-Mejakovo. Za potapljačo je skočil g. Franc Sušnik in jo izvlekel nezavestno na suho, kjer so jo osvestili z umetnim dihanjem.

Morilec mengiškega župnika Kušarja je bil obsojen od ljubljanskega senata na 20 let robije. Morilec je prejel najvišjo kazen, ki je dopustna po zakonu za mladoletnika.

Otrok je padel v Logu pri Boštajnu s štedilnika in se ubil.

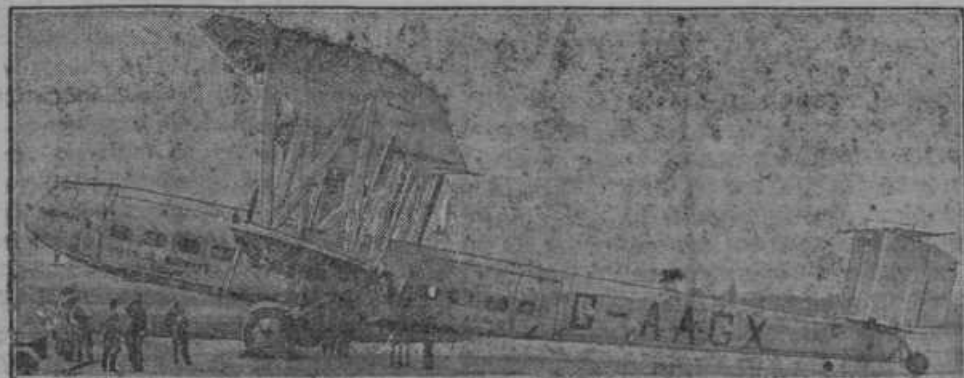
S šibrami iz lovske puške je obstrelil Urh Srebrnjak 17 letnega posestniškega sina Janeza Krnca iz Spodnjih Lakanč pri Novem mestu. Mladega Krnca je zadelo 12 zrn in ga nevarno ranilo.

Hiša je pogorela v noči od petka na soboto v Gotni vasi pri Novem mestu posestniku Ivanu Štanglju.

Ustanovitev gasilnega društva in požar. V Krvavčjem vrhu pri Metliki na Kranjskem so slavili 14. t. m. ustanovitev novega gasilnega društva. V noči, ko se je vršila veselica, je podtaknila požigalna roka ogenj v skedenj posestnika Ogulina iz Cerovca. Novoustanovljeno društvo ni moglo pomagati, ker na mestu nesreče ni bilo vode.

Radil izdajalskega dela v korist tujih držav je bil dne 18. t. m. v Beogradu obešen Svetomir Novakovič, uradnik v vojnem ministertvu.

Največje podmornico bodo spustili v morje te dni Francozi v Cherbourgu. Podmornica »Surcouf« ima 3250 ton vsebine nad vodo, 4304 ton pod vodo in je velika kakor kaka križarka. Dolga je 130 m, njena hitrost znaša nad vodo 35.2 km na uro, pod vodo 22.2 km. Preplula bo lahko štirikrat Atlantski Ocean, ne da bi obnovila gorivo. Ima

Največje potniško letalo. V Londonu so dogotovili največje potniško letalo za zračno progo Kairo—Bagdad. Aeroplan je za 42 potnikov in ima tudi salon za kadilce.

4 cevi za izstrel torpedov, več manjših topov in protiaeroplansko baterijo. So podmornico so prekosili Francozi na polju podmornega orožja Angleže in Amerikance.

Uradna ugotovitev žrtev na potopljenem francoskem parniku. Zadnjič smo poročali o strašni ladijski nesreči, ki je zadela v nedeljo dne 14. junija Francoze. Uradna ugotovitev žrtev izletniškega parnika »St. Philibert« navaja 503 imena, a pripominja, da je po vsej verjetnosti število žrtev še večje. Dolež so našli 139 trupel, a jih je v trupu ladje bilo dne 17. junija še 300. Na obalo je naplavila voda razne predmete: ženske torbice, čevlje, otroške vozičke itd. Na ladji je bilo zelo veliko šolske mladine in malih otrok z materami in svatovska družba 14 oseb. Osebnosti naplavljenih trupel radi smradu in raz kroja sploh ne ugotavljajo, ampak jih zagrebejo takoj. Nesreča se je zgodila radi tega, ker je bil parnik zgrajen za vožnje po reki, ne pa za odprto morje, drugič je bilo mnogo preveč potnikov, tretjič ga je pa zajel vihar z razburkanimi valovi.

Sanatorij v Mariboru, Gosposka ulica 49, telefon št. 2356. Lastnik in vodja: primarij dr. Černič, specialist za kirurgijo. Sanatorij je najmoderneje urejen za operacije in opremljen z zdravilnimi aparati: višinskim solncem za obsevanje ran, kostnih in sklepnih vnetij; tonizatorjem za elektriziranje po poškodbah in ohlapelosti čreves; diatermije za električno pregrevanje in električno izžiganje; žarnice »hala« za revmatično in druga boleča vnetja; »enteroclanerjem« za notranje črevesne kopeli pri zapeki, napihovanju in za splošni telesni podvig. Dnevna oskrba v I. razredu 120 Din, II. razred 80 Din, III. razred 60 Din.

Na tajnosti kuhinje se strogo pazi in dobre kuharice ne izdajo svojih posebnih receptov. Dobra gospodinja pa nikdar ne zamoli tajnost, kako je treba ravnati s perilom! Mnogokrat reče: »Le Zlatorog milo varuje perilo!«

Zopet došlo novo blago po nepričakovano nizkih cenah. Oglejte si pred nakupom v Trpinovem Bazarju, Maribor, Vetrinjska 15. 376

Stotisoče gospodinj pere uspešno s prvim terpentinovim milom Gezela. Zato storite sebi dobro ako ga poskusite tudi Vi.

*

Čegavo je nebo?

Ker se je posrečil belgijskemu profesorju Piccardu polet v večtisočmeterško višino, v takozvano »stratosfero«, ki je bila dosedaj neprodorna, je priromalo na dnevni red zopet vprašanje: Čegavo je nebo?

Kongres v glavnem mestu Združenih držav Severne Amerike v Washingtonu v letu 1901, ko sta se malo poprej srečno vozila po zraku brata Wright, je proglasil, da je zrak do neba nad amerikansko zemljo last Amerike. Danes že obstoja letalsko pravo, slično kakor pomorsko. Po tem pravu pripada vsaki deželi pravica do vožnje po zraku. Sedaj pa gre za to, kedo bo gospodaril nad zračnimi višinami v stratosferi, katero je odprl letalstvu profesor Piccard?

Pravniki za mednarodno pravo več držav se že ukvarjajo nekaj let z vpra-

šanjem, ali bi ne kazalo odmeriti vsaki državi posebnih zračnih parcel, da ne bo došlo radi reklamnih letal do preprirov? Kedo naj razpolaga s parcelami v zraku? Država, dežela ali mesto? Če bi že bil glede zračnih parcel mogoč sporazum in bi se lahko odpravili tozadevni prestopki, je pa zadeva s stratosfero veliko bolj težavna ter zamotana. Po stratosferi bi lahko frčala zračna ladja, ne da bi poprej prosila za dovoljenje preleteno zemljo v dobrem mnenju, da je vesoljnost neba vsakemu prosta, kateri se hoče ali se more v njo povspeti. Ako bo prišlo resnično do vožnje po stratosferi, bodo morali rešiti posestno stanje neba, ker sicer bo prišlo gotovo do tozadevnih resnih sporov.

*

Kmetijska podružnica Maribor in okoliš. Radi nezadostne udeležbe se občini zbor sklicuje na novo, in sicer za prvo nedeljo v juliju, t. j. za 5. julija; kraj: vinarska in sadjarska šola, začetek ob 9. uri dopoldne. Po kratkem predavanju dipl. agronoma, gospoda Emerika Šihtarja o kmetijskem knjigovodstvu bodo volilne novega odbora in delegatov za skupščino. Da se mora občini zbor sklicati drugič, bodi vsakemu rednemu članu dovolj opomina, da naznanjeni dan pride ter stori svojo dolžnost.

Pogoji za sprejem v Pletarsko šolo v Ptuj. Pletarstvo more nuditi kot domača obrt mnogim lep zaslužek, posebno takrat, ko kmetijsko delo počiva. S to obrtjo so pa dani življenjski pogoji tudi vsem onim osebam obojega spola, ki vsled svoje pohaibjenosti ne morejo opravljati drugih poslov in je njih življenjski obstoj odvisen le od milosti svojcev, javnosti in občin. Pletarska šola v Ptujju ima predvsem namen, izvežbati praktično in teoretično v pletarstvu in vrboreji učence, ki so uspešno dovršili osnovno šolo, in jih usposobiti za pletarske pomočnike. Slednjim pa pomaga po dovršeni dveletni učni dobi tudi do zaslužka, ako ne bi mogli pletarstva izvrševati na svojih domovih. Šolsko leto se bo pričelo dne 1. septembra t. l. V prvi letnik se bodo sprejemali učenci, ki so dovršili z dobrim uspehom osnovno šolo. Prijave se lahko izvršijo pisмено in morajo vsebovati: 1. krstni list; 2. domovnico; 3. odpustnico, odnosno zadnje šolsko spričevalo; 4. izjavo staršev (varuha), s katero se zavezujejo vzdrževati gojenca. Šoli je priključen internat, ki se nahaja v Dijaškem domu v Ptujju. Pridnim, ubožnim učencem se bodo po možnosti izposlovala mesečne podpore. Vsi učenci pa prejmejo vse šolske potrebščine v šoli brezplačno. Prijave je poslati najkasneje do 15. avgusta t. l. Vsak prijaviteljec prejme pisмено rešitev. Podobnejša pojasnila daje upraviteljstvo šole. — Upraviteljstvo pletarske šole v Ptujju, 10. 6. 1931.

III. poročilo Hmeljarskega društva za Slovenijo o stanju hmeljskih nasadov. Žalec v Savinjski dolini dne 15. 6. 1931. Dasi je bilo od našega zadnjega poročila zelo ugodno vreme, se stanje hmeljskih nasadov ni izenačilo. Rastlina se je nadalje lepo razvijala in je v

posameznih legah prirastla že čez tri četrtine visokosti drogov. O škodljivcih ni kaj slišati. V novejšem času so se vnovič zmanjševale zaloge letnika 1930. Skoro vso lepo zeleno blago je že razprodano. — Društveni odbor.

*

Predlogi Kmetijske zveze.

V zadnji številki smo objavili predloge Kmetijske zveze v Mariboru in Ljubljani, ki se nanašajo na železnice, visoke zgradbe, ceste, mostove, regulacije rek in potokov ter na vodovode. Danes prinašamo predloge, ki se tičejo zavodov poljedelskega ministrstva in socialnega ministrstva.

I. Zavodi ministrstva za poljedelstvo.

1. Banovinska vinarska in sadjarska šola v Mariboru: naprava rastlinjaka ter zgradba siosa. 2. Banovinska kmetijska šola na Grmu: a) zgradba gospodarskih poslopij, b) nakup travnikov in strojev za brezalkoholno produkcijo, c) naprava cvetličnjaka, d) ustanovitev drevesnice. 3. Banovinska kmetijska šola v Rakičanu: zgradba šolskih poslopij in internatskih prostorov. 4. Banovinska kmetijsko-gospodinska šola na Mali Loki: naprava novih gospodarskih objektov. 5. Banovinska mlekarška šola v Škofji Loki: zgradba poslopij in vodnjaka. 6. Banovinska kmetijsko-gospodinska šola v Št. Jurju ob južni železnici: dograditev internatskega poslopja. 7. Banovinska trsnica in drevesnica v Pekrah: a) odkup posestva, b) zgradba in ureditev poslopij. 8. Banovinsko veleposestvo Ponoviče: ohnova in ureditev poslopij.

II. Zavodi ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje.

1. Banovinska splošna bolnica v Ljubljani: nakup posestva Kmetijske družbe. 2. Bolnica za ženske bolezni v Ljubljani: dozidava enaga nadstropja v glavnem posloppju. 3. Splošna bolnica v Mariboru: a) zgradba psihiatričnega oddelka, b) zgradba gospodarskega poslopja, c) nadzidek dermatološkega oddelka. 4. Javna bolnica v Celju: a) zgradba pekarnice; b) kanalizacija. Javna bolnica v Slovenjgradcu: zgradba izolirnice. 6. Javna bolnica v Brežicah: zgradba pralnice in sušilnice. 7. Javna bolnica v Ptujju: zgradba kuhinjskega poslopja. 8. Zgradba umobolnice v Novem Celju. 9. Banovinska hiralnica v Ptujju: zgradba kuh. poslopja. 10. Gluhonemnica v Ljubljani: povečava poslopja. 11. Zgradba zavoda za slepo deco.

Pesna osa.

V okolici Maribora proti Razvanju, se je pojavila na krmni pesi bolezen, ki je bila do sedaj v teh krajih nepoznana. Zeleni list pese izumira in postaja bolj rumenkast. Cela površina, zasajena s peso, izgleda zelo žalostno. Ako stopimo na njivo in si ogledamo natančno listje pese, lahko takoj opazimo, da je listje razjedeno, in sicer se škodljivci nahajajo v listju samem. Vidijo se natančno rovi, ki jih je napravil majhen belozelen črvček. Ta črvček se je izlegel iz jajčec, ki jih je maja meseca vložila v list pesna osa (Pegomya hyoscyami). Ta škodljivec naredi vsako leto v Nemčiji na sladkorni in krmni pesi ogromno škodo. Ker se je